

NOVI SLOV. ŠTAJERC

IZ NARODA ZA NAROD.

„Novi Slovenski Štajerc“ izhaja vsakega 10., 20. in 30. v mesecu. — Naročnina za celo leto 2 K, za pol leta 1 K, za četr let 50 vin; plačuje se naprej. — Posamezna številka 6 v. Oznanila po dogovoru. Denar in reklamacije se pošiljajo na: Upravništvo „Novi Slovenski Štajerc“ v Ljubljani. Dopisi pa na: Uredništvo „Novi Slovenski Štajerc“ v Ljubljani.

Zavezujte drevje! Zima se bliža!

Akoravno že naši kmetje in poslanci v deželni zboru že leta in leta zahtevajo uničenje zajca, vendar ga imamo še vedno kot neljubega gosta-škodljivca na naših poljih in posebej po zimi v sadnih vrtih.

Dobili smo pač novo lovsko postavo za Štajersko, ki daje kmetskim občinam pri oddaji lova veliko več moči in vpliva, kakor sedaj, a proti zajcu še vedno moramo zavarovati naše nasade, naše sadno drevje.

Krivo in popolnoma napačno je mnenje nekaterih naših kmetijskih posestnikov, ako mislijo, da dobijo odškodnino kar tako. Odškodnino dobi zanesljivo le tisti, ki spolni postavne zahteve ter s primernim visokim plotom ali pa z močno obvezo drevje proti zajcem zavaruje. Ako pa sadjerejec primerno drevje obveže, pa zanesljivo na spomlad ne bo treba zahtevati odškodnine, ker zajec ne bo prišel blizu. Tako bo zadovoljen vsak sadjerejec, ker mu je gotovo ljubše zdravo, lepo, zeleno sadno drevo, kakor še tako dobra odškodnina; kajti ta ne more nikdar nadomestiti truda in zamujenega časa, saj novo vsajeno drevo bo rodilo še veda nekaj let pozneje kakor bi ono, ki ga je zajec oglodal in uničil.

Kako zavarujemo sadna drevesa?

Malokje na kmetih so ograje ali ploti na kmetih tako visoki, tako gosti in tako močni, da zajec ne bi mogel v vrt, ograj ali sadovnjak. Treba je torej drevje obvezati. V to nam služi ržena ali pa koruzna slama in trstje ali bičevje.

Zavoj okrog drevesa mora biti obilen, da se steblo drevesca nikjer ne vidi. Štediti in skopuško varčevati s slamo ni na mestu, ker redki zavoj zajec v hudi sili razrine in potem drevo vendar oglodat. Zavoj mora biti tik od zemlje, pa približno en in pol metra ali bolje še nekaj več visok, zaveza pa najbolje trikratna in čvrsta. Koruzna slama je navadno tako dovolj visoka, ržena pa ne, torej mora biti dvojna.

Ako je zavoj tik od zemlje, zajec ne bo prišel do debla, četudi v hudi sili odkoplje sneg. Ravno tako pa ne bo mogel zgoraj oglodati drevesa, ker je ovoj dovolj visok.

Imamo pa še drugo korist od tega, ako drevje zavezujemo: drevesna skorja na mladem drevesu ne

poka tako kmalu in drevo ostane zdravejše. Ob toplih, mirnih, solnčnih poldnevih po zimi se na južni, solnčni strani odtaja v skorji v prav majhnih množinah se nahajajoča voda, a na noč zopet zmrzne. Tanke vejice v tem občutijo manj. Zmrzlina pa žene skorjo narazen, da poka, kakor počí steklenica ali sod, ako zmrzne v njem voda. Torej ne samo zajcev, tudi zmrzline obvaruje dober ovoj iz koruzne ali druge slame ali iz trstja obvezano drevo.

Ne varčujmo preveč s slamo, saj nam na spomlad ostane še v porabo, ko zajec ni drevju več nevaren, ker najde drugod živeža!

Na spomlad je treba zavoj odstraniti, kajti zrak in solnce morata k drevesu in posebej tudi k deblu, da nam bolje uspeva. Tudi bi se zbirali v slami razni mrčesi in škodljivci, ako bi jo pustili čez pomlad in poletje.

V pretekli hudi zimi so napravili zajci izredno veliko škode, a večinoma so si krivi sadjerejci pri sedanjih odnošajih sami, ker niso zavezovali drevese. Pripomniti pa moramo še posebej, da se zajec loti v hudi sili tudi debelejših dreves, ako imajo le količkaj gladko skorjo.

Opozarjamo sadjerejce in naše kmete sploh, da je **napačno, ako mislijo, da zadostuje mazanje drevja z mešanico iz ilovice, apna, kravjeka in kake krvi ter pridatka karbolineja ali asanta.** To pa iz sledečih vzrokov: 1. Navadno to vsaj deloma izpere pozni jesenski dež in mokroten sneg. 2. Te smrdeče snovi na zraku polagoma popolnoma izpuhtijo. 3. Po pregovoru je hudič v sili muhe, zajec pa skorjo z ilovico, krvjo, kravjekom in karbolinejem vred in 4. **Posestnik ne dobi odškodnine, ako je svoje drevje samo namazal.** Gotovo vzrokov dovolj, da drevje raje obvežemo in na spomlad namažemo, s čimur uničimo morebitno golazen v skorji.

Sedaj pa, dragi bralec, pojdi in stori kakor si čital, ako imaš kako drevo. Na spomlad boš zanesljivo z veseljem opazoval svoje neoglodano in nepoškodovano drevje!

Branimo in obvarujmo se pred zajci, pa tudi pred tistimi, ki se hlinijo, da so kmetijski pr ijateljji, a zajca na vse načine v svojo zabavo in kmetom na škodo branijo!

—nj—

Priporočajte, naročajte in širite „Novi Slov. Štajerc“!

Kratka zgodovina slovenskega naroda.

Kmetje in obramba v dobi turških napadov.

Kmetško ljudstvo je trpelo največ, ker ni imelo trdnih varnih mest in gradov. Trdnjave so puščali Turki najrajši pri miru, ker se niso hoteli muditi. V trdnjavah pa so bivali le grajščaki in meščani, ki se niso mnogo menili za ljudstvo.

Kmetje so si morali pomagati sami. Na visokih gorah so se zažigali kresovi, če je pretila turška nevarnost. Kresovi so bili znamenje, da se je treba umakniti v *tabore*, t. j. utrdbe na gorah, v gozdih ali pa cerkve, obdane z močnim zidom. Tukaj se je shranilo toliko živeža, da so lahko živeli ljudje nekoliko tednov. Če so Turki naskočili zid, borili so se možje, žene in otroci pa so molili. Če se je odbil vsaj prvi napad, je bilo že dobro, saj so Turki imeli večinoma malo časa za obleganje.

Lažje so se branili ljudje na skalah in pečinah.

Kje pa je bil takrat cesar, kje cesarska vojska? V tej dobi še ni bilo v državi pravega reda. Vsaka dežela je skrbela le zase, za sosede se ni mnogo brigala. Cesar je bil slaboten, in ni mogel pomagati, če bi tudi bil rad. Cesarji so ljudstvo sicer spodbujali na obrambo, o stroških pa niso hoteli ničesar slišati. Za deželno obrambo se je pobiral nov davek.

Slovenske dežele so se morale torej braniti same. Tupatam se je res posrečilo, da je odbilo ljudstvo kak turški naskok. Ljudstvo je uničilo več turških družin, kakor na primer v Hrušici na Kranjskem l. 1491.

Nazadnje se je ustanovila na hrvaški meji t. zv. Vojaška Krajina (Granica), kjer so se naselili stražarji na turški meji. Tukaj so se izurili naši najboljši generali v turških vojskah Jurij Jurišič, Kacijanar, Herbart Turjaški, Janez Lenkovič, Ungnad, Nikolaj Salm in drugi.

Od leta 1530 naprej so začeli uhajati kristjani iz turških pokrajin na Hrvaško, Kranjsko in v Dalmacijo. To so bili t. zv. *Uskoki*, ki so dobili pri nas v Gorjancih, na Krasu in tudi drugod varna bivališča. Uskoki so bili surovi in precej divji vojaki, ki so radi hodili plenit na Turško, kakor Turki k nam.

Ob mejah ni bilo nikdar miru; če sta sklenila cesar in sultan tudi mir, turški obmejni paše se niso brigali veliko za to, ampak hodili so ropat na svojo pest na Hrvaško, Kranjsko, Štajersko in Ogersko, kolikor je bila last Habsburžanov. Posebno bosenski paše se niso menili ne za sultana, ne za cesarja.

Domače novice.

Državni zbor na Dunaju se peča pred vsem z nagodbo med Avstrijsko in Ogersko. Kaj je nagodba, smo povedali v eni prejšnjih števil. Nova nagodba je po sodbi strokovnjakov za naše dežele ugodnejša kakor dosedajne, nikakor pa ni popolnoma dobra, ker ima za Ogre še vedno preveč ugodnosti. Posebno važno v njej je, da se bo zidala železnica na jugu, ki bo zvezala skozi Kranjsko preko Hrvatskega Dalmacijo z ostalimi avstrijskimi kronovinami. Tudi določba, da izda ogerska vlada postavbo proti ponarejanju vina, je za nas Slovence zelo važna. Sploh se je tudi v

ostalem pri nagodbi na kmetske zahteve jemalo bolj ozir kakor do sedaj. — O proračunu poročamo na drugem mestu. Natančneje pa med letom.

Državni proračun za leto 1908. Finančni minister je predložil poslancem proračun za leto 1908. Na podlagi tega potrebuje naša država brez Ogerske in Hrvatske drugo leto 2.133,823.108 K. Torej skoro dva tisoč stoštiri in trideset milijonov kron. Dohodkov iz vseh direktnih in indirektnih davkov pa ima preračunjenih za skoro dva milijona več. Kako se razdeli ta znesek na razne potrebščine, poročamo v večjem članku.

Naš cesar je po zatrdilu zdravnikov že popolnoma ozdravel, pa slab je še in zdravniki mu ne pustijo ob mrzlih dnevih na prosto. V pondeljek, dne 4. t. m. je spet začel sprejemati svoje ministre, pismeno pa je državne posle opravljal tudi *že prej*.

Češka ministra Pacak in Foršt hočeta odstopiti. Pacak bi po zahtevi českih strank že ostal, a na Forštovo mesto naj bi prišel drug Čeh kot poljedelski minister. V zadnjem trenutku so se pa temu uprli Nemci. Gotovo bo moralo odstopiti prej ali slej več ministrov, da dobijo zastopnike najmočnejše stranke. Ako bi bili vsi Slovenci s Hrvati združeni, bi tudi lahko dobili svojega ministra, toda trma nekaterih poslancev je to preprečila. Pisali smo že o tem, ko sta se ustanovila dva jugoslovanska kluba. Dr. Šušteršič in njegovi pristaši so trdili, da ni mogoče delovati skupaj z vsemi takozvanimi naprednimi. A ravno pred nekaj dnevi je dr. Šušteršič delal globoke poklone pred češkima *naprednima* ministroma ter jima izrekal zaupanje v imenu vseh tistih, ki nočejo, da bi vsi slovenski poslanci skupno delovali.

Kaj naj delam! Tako se bode masikteri bralcev »Novega Slov. Štajerca« začel popraševati ob dolgih večerih, deževnih dneh, pustih nedeljah. Dragi, kadar te bo mučila bolezen, ki se imenuje dolgočasnost, pa vzemi kos papirja, pero ali tudi svinčnik, pa piši »Nov. Slov. Štajercu«, kaj se je novega zgodilo v tvoji vasi; vprašaj ga za svet v tej ali v oni stvari, svetuj mu sam, in mu povej svoje misli, če vidiš, da »Novi Slov. Štajerc« v čem nima prav, da ti o tem, kar poroča on, misliš drugače itd. Bodi prepričan, da bo »Novi Slov. Štajerc« tvoje misli upošteval, se ravnal po tvojem nasvetu, če bo pameten, ali pa ti stvar razložil. Na ta način boš koristil sebi, ker se boš vadil v pisanju in učil misliti, koristil pa tudi onim, katere bo baš s svojim poročanjem kratkočasil in učil. Ne izgovarjaj se, da ne znaš »lepo« pisati. »Novi Slov. Štajerc« zna brati in popraviti vsako pisavo. Tudi se ne boj, da bi se tvoje ime zvedelo. »N. Slov. Štajerc« ne izda nobenega dopisnika, tudi pred sodiščem ne. Za to mu lahko zaupaš! Govori in piši mu le resnično in od srca!

Proti ponarejalcem vina. Ogerska vlada je obljubila pri nagodbi, da izdela ostro postavbo proti ponarejanju vina. Kakor znano, je poslanec dr. Ploj že pred meseci nujno opozarjal avstrijsko vlado, da so se začeli ponarejalci vina spravljati zaradi ostre naše nove vinske postavbe na Ogersko tik ob mejo, napravljali so kleti, kjer bi delali in kvarili vino. Sedaj pa jita bodo računski prekrižani! Gotovo so vsi vinogradniki hvaležni poslancu dr. Ploju, da je vedel ob pra-

vem času opozoriti na nevarnost od strani teh golju-fivih ponarejalcev, ki vzamejo s ponarejanjem našim vinom dobro ime, kvarijo ceno in ovirajo prodajo našega dobrega pristnega vina.

Ptuj. Kmetijsko bralno društvo na Rogoznici ponovi igro »Mlinar in njegova hči«, ker se je vprizoritev dne 27. t. m. tako imenitno obnesla. Vso pohvalo zaslužijo delavni člani tega društva in njegovi prijatelji. Bralna društva! Posnemajte živahno delovanje rogozniškega bralnega društva!

Ornig na županskem stolcu! Kar smo pričakovali, se je zgodilo: Ornig je sprejel spetizvolitev za župana ptujskega mesta ter bo delal naprej dolgove. Samo za novi nepotrebni rotovž izdajo skoro pol milijona kron. Le tako krepko naprej! Mogoče se bodo do prihodnjic Ptujčani tudi streznili! Eno je gotovo: kdor zastopa koristi meščanov, koristi nemških uradnikov in nemških trgovcev, ta ne more zastopati odkrito in odločno koristi okraja, zato pa slovenski kmetje: proč z Ornigom in njegovimi privrženci iz okrajnega zastopa! Dvema gospodoma ne more služiti tudi velemodri pek Ornig.

Bolfenk na Kogu pri Središču je dobil na prizadevanje poslanca dr. Ploja pismonošo. S tem je ustrezno večkrat izrečeni želji tamošnjega prebivalstva.

Državnega poslanca dr. Ploja, ki je daroval 1300 kron svoje poslanske plače najpotrebnejšim volileem, sta posnemala poslanca Roblek in Hribar ter tudi darovala velike svote v razne človekoljubne namene.

Slovenske gimnazije dobimo Slovenci na Kranjskem. V dveh ljubljanskih gimnazijah, potem v gimnaziji v Kranju in Novem mestu se bode učilo od prihodnjega leta namreč vse v slovenskem jeziku. Mi se tega odkrito veselimo, obžalovati pa moramo, da se to ne zgodi v Mariboru, Celju in Ptujju. Več o tem bomo pisali prihodnjic.

Skomina jih po tujem denarju. Koga? Seveda Orniga. Iztuhtal je namreč, da bi se zidala za celi okraj v Ptujju sirotišnico, kamor naj bi se dajali otroci, ki nimajo starišev. Seveda je za to treba denarja in ptujsko okrajno glavarstvo že fehta pri občinah. Dobro poznamo ptujski okraj, zato smo prepričani, da tega sedaj ni treba. Povrh pa odločno odsvetujemo od tega, ker ima spet Ornig, ta sovražnik vsega, kar je slovensko in kmetško, pri tem svojo besedo in svoje zavratne namene. Že sedaj silijo ljudje v mesta, na kmetih pa primanjkuje delavcev, a zato naj bi še kmetške občine pospeševale to!? Mislite, da so padli naši ljudje na glavo? Na kmetih je dovolj poštenih, premožnih kmetških rodbin, ki vzamejo radi otroka v odgojo in službo, za mestne postopače in njihovo deco pa naj mesto samo skrbi.

Slovenska kmetijska šola. Obravnavalo se je na zaupnem shodu »Nar. stranke« v Celju o slov. kmetijski šoli, govori se tudi sicer prav mnogo o tej šoli, ki ima biti pri Št. Jurju ob južni železnici. V pojasnilo javnosti in svojim bralcem naznanjamo po zatrdilu iz zanesljivega vira, da se nahajajo vsi načrti in predlogi o financiranju pri poljedelskem ministerstvu. Naši deželni poslanci so ponovno pritiskali na deželni odbor, da je ta prišel enkrat po dolgem zavlačevanju s predlogi pred ministerstvo. Ker postane v najkrajši dobi

poljedelski minister Čeh Prašek, upamo hitre rešitve, to pa tem bolj, ker je obljubil celo njegov prednik Nemeč grof Auersperg zanesljivo državno podporo.

Volitve v okrajni zastop mariborski so po brezbriznosti nekterih slovenskih volilcev izpadle za Slovence neugodno. Mi trdimo po došlih nam poročilih in na podlagi poročil listov, da so se tudi mariborski voditelji vse premalo brigali za te volitve. Ni bilo onega požrtvovalnega, navdušenega in vstrajnega dela, kakor bi ga zaslužila poštena slovenska kmetška stvar. Po toči zvoniti je prepozno, zato je sedaj prepričan, kdo je bolj kriv, da se volitve niso izvršile ugodno, čisto nepotreben, ampak edini nauk za vse bodi: tako v prihodnje ne sme več biti, treba je temeljitih priprav, treba je pustiti medsebojne prepire na strani ter se izključno posvetiti boju za čast slovenskega jezika in blagor našega kmetškega ljudstva.

Maribor. Modrost naših mestnih očetov je skoraj manjša, kakor tistega, ki je slišal travo rasti. Imeli so določiti kraj za novi most in po dolgem pravdanju so se odločili za most tam, kjer največ stane. Seveda je vse modri zbor sklenil to samo, da ne bi bil most blizu, »Narodnega doma«. — Kdor kupuje pamet, se ne sme oglasiti pri mariborskih naših mestnih očetih, če jo pa kdo prodaja, pa naj le hitro pride!

Pismonoša Dvoršak v Šmarju pri Jelšah je bil obsojen na 6 mesecev težke ječe, ker je poneveril nad 1000 kron denarja.

Konjice. Nesreča je zadela mladega posestnika Antona Sadek; kajti pogorela so mu vsa gospodarska poslopja in vsi pridelki. Škode je okrog 15.000 kron, zavarovalnina pa znaša komaj 1.400. Rojaki iz okolice, pomagajte svojemu bližnjemu!

Celje. — Koncert v korist Ciril Metodovi družbi je bil izvrstno obiskan. — Naši mesarji ne znižajo cene pri mesu niti za vinar, akoravno so cene živini padle zelo občutno! Mestno časopisje in mestna gospoda bo morala vendar sedaj zaropotati proti mestnim mesarjem! Zakaj pa ne znižajo cen toliko, kakor se je znižala pri živini?!

Hrastniški Wouk je eden največjih nemškutarjev in vendar kupuje mnogo naših narodnih mož in žena pri njem! V Trbovljah in Hrastniku imamo zavedne in poštene slovenske trgovce. Rojaki podpirajmo jih! Svoji k svojim! Pomnimo: Kdor ni z nami, je proti nam!

V Hrastniku je umrl 2. t. m. plemenitaš Frane Gossleth. Mož je bil dobrega srca, v političnem mišljenju pa nasprotnik Slovencev.

V Hrastniku je zgorela rudarjeva hčerka Šalomon Hotela si je peči krompir, pa se je pri tem užgala Rudarjevi majhni otroci so bili sami doma. Stariši, ne puščajte otrok samih, posebej pa jim ostro prepovejte brskati po ognju ali *splah* po shrambah.

Trboveljski župan g. Ferd. Roš je odložil županstvo. Radovedni smo, v koliko bo ustrezal njegov naslednik Trboveljčanom. Mož, kateremu rekajo »pila«, bo že vstanu vsem ustreči! Samo če mu ne bodo narodno misleči domačini vzlic pazljivosti njegovih volunov — prekrižali računov?? Rojaki pozor!

Vsled prevelike množine zavžitega zdravila je umrl neki J. Kolar. Prišel je iz gostilne domov in na-

mesto par kapljic je izpil vse ter od tega umrl. Rabite zdravila po zdravniških predpisah!

Za vzdrževanje „Narodnega lista“ se je v Celju ustanovila zadruga pod imenom »Narodna založba«.

Dobrna pri Celju. Uršo Libanc, kmetico tukaj, je dregnila krava ter zadela ravno oko. Ubogi 65 let stari ženi je oko izteklo.

V Bukošku pri Brežicah se je zastrupila Marija Novak iz žalosti nad materino smrtjo.

Črez glavarja Vistarinja napravimo križ. Sedaj je zadeva z Vistarinjem, bivšim okrajnim glavarjem končana. Zapustiti je moral za vedno državno službo in dobil je pokojnino. Oškodovani kmetje pa dobijo nakazane podpore. Ta slučaj kaže, da morajo ljudje vestno in pazno poročati časopisom o krivicah, ki se jim zgodijo od nemških uradnikov. Zato pa rojaki, le pridno, vestno in natančno poročajte, naša skrb bo, da se krivica poravnava in vsak nepoštenjak odstrani. Čuvajmo svoje pravice, — bodimo zavedni, odločni, a nikdar ošabni!

Brežice. Pri okrajnem glavarstvu je določen za poročevalca za kozjanski okraj pravni praktikant dr. Grossauer. Mož ne zna besedice slovenski pa naj poroča za popolnoma slovenski okraj! Tako postopanje od strani politične oblasti ni le samo grdo zaničevanje Slovencev, ampak še bolj je to v škodo našemu kmetškemu ljudstvu, zato pričakujemo ostrejših sredstev, ako ne bo izdala interpelacija g. deželnega poslanca dr. Jankoviča, da se odpravi ta krivica.

Iz Brežic. Tukajšnji finančni tajnik Pottotschnigga še se vkljub temu, da ima že precej masla na glavi, upa zmiraj na drzni način tukajšnje slovensko prebivalstvo izzivati s tem, da krši enakopravnost v deželi navadnih jezikov, zajamčeno v članu 19. drž. osnovnega zakona o splošnih državljskih pravicah.

Saj mu verjamemo, da ni moči njegove žalabodre razumeti, a vendar bi si lahko priskrbel slovenske prevode po tamošnjih mu prideljenih uradnikih.

Od štajerskega deželnega odbora. Štajerski deželni odbor je sklenil prirediti tudi l. 1908 stalne viničarske tečaje, da se vzgoje temeljito izobraženi viničarji in vzorni delavci v ameriškanskih vinogradih, v drevesnicah in v gojenju sadonosnikov in sicer priredi te tečaje: 1. Na dež. vin. šoli v Silberbergu pri Lipnici, 2. na dež. sadje-in vinorejski šoli v »Burgwaldu« pri Mariboru, 3. na dež. vin. šoli v Zg. Radgoni, 4. na dež. vin. šoli v Ljutomeru in 5. na dež. vin. šoli v Skaleah pri Konjicah. — Ti tečaji se pričnejo dne 15. februara in se končajo dne 1. decembra 1908. V »Burgwaldu« pri Mariboru se sprejme 1. 1908 — 14, v Silberbergu pri Lipnici l. 1908 — 24, v Zg. Radgoni l. 1908 — 16, v Ljutomeru l. 1908 — 12 in v Skaleah pri Konjicah l. 1908 — 12 posestniških in viničarskih sinov, ki dobivajo na naštetih zavodih stanovanje, popolno hrano in vrh tega mes. plačo po 8 K. Izobrazba v teh kurzih je v prvi vrsti praktična: teoretična je le v toliko, kolikor je to potrebno za vzorne in samostojne viničarje. Na koncu tečaja dobi vsak udeleženelec spričevalo o svoji porabnosti. Za sprejem v te tečaje morajo prosilci vložiti koleka proste prošnje najkasneje do 1. januarja 1908 na štaj. dež. odbor. V tej prošnji se mora izrecno povedati, v katero naštetih šol želi

prosilec vstopiti in je treba priložiti: 1. Dokaz, da je prosilec star 16 let, 2. spričevali poštenega obnašanja, katero potrди župnik, 3. zdravniško spričevalo, da je prosilec prost vsake nalezljive bolezni, 4. šolsko odpustnico iz ljudske šole. Pri vstopu se morajo prosilci zavezati, da ostanejo od 15. februarja do 1. decembra 1908 nepretrgoma v tečaju in da slušajo vse izobrazbo zadevajoče naredbe dež. strokovnjakov.

Malomarnost na pošti. Šel sem iz Litije na kranjskem v Weiz na Štajerskem. Nisem mislil, da sem tako daleč od doma. Še le pošta me je poučila! Pismo, oddano v Litiji 4. okt. je namreč prišlo srečno v Weiz 26. okt., torej je rabilo 22 dni, pravilno pa bi moralo priti drugi dan po oddaji. Več reda in točnosti pa menda lahko zahtevamo!

Opozorjamo na vinsko postavo, katero zaradi važnosti za Spodnje Štajersko prinašamo dobesedo.

Svetujemo svojim naročnikom, naj si take razprave hranijo. Ravno isto velja o lovski postavi, o kateri smo letos obširno pisali.

Koroško.

K našemu poročilu o Wernigovi puškarni smo dobili pojasnilo, da se vodstvo trudi ugoditi vsem upravičenim željam ter odpraviti vse nedostatke. Tudi velike preosnove se izvrše. Veseli nas posebej vest, da Nemci s svojo agitacijo proti temu slovenskemu podjetju prav nič ne opravijo, ampak da družba lepo napreduje. Priporočamo vsem lovcem in drugim, ki rabijo kako strelno orožje, puške, pištole, samokrese, naj se obračajo na tvrdko Wernig v Borovljah.

Dopisi.

Ptuj. (Obrtna nadaljevalna šola.) Zopet se je začela šola in sicer 6. oktobra. Razmere so povsem stare. Učencem se prepoveduje pisati rodbinska imena slovenski, tako kot poprej.

Zelo čudno se mi pa zdi sledeče:

Bil sem pri treh šolskih sklepih. Pri prvem je bilo na sporedu: Najprej je imel eden, v imenu vseh učencev govor, katerega je zaključil s trikratnim hochklicem g. Ornigu kot največjemu dobrotniku obrtne šole in ljudstva sploh. Potem je imel Ornig na nas kratek nagovor, v katerem je tudi omenil, da je največja dobrota človeku, ako zna nemški, ker brez nemščine ne more niti iz Ptujja priti, niti samostojen postati. Drugo leto so nas pripravili na ravno isto. Ker pa je Ornig izostal, se mu ni niti »hoch« klicalo niti se ga ni drugače proslavljalo.

Letos je pa bil navzoč g. Mallik, ter je govoril par nezvezanih besed. Najbrž je malo spal!

V Čitalnici je bila dne 27. t. m. igra, udeležilo se je zelo mnogo ljudstva.

—J.—

Dostavek uredništva: Mlademu našemu dopisniku lepa hvala, saj je med redkimi onimi, ki ohranijo poleg svoje pridne roke in bistre glave tudi ljubezen do svojega materinskega jezika, ako pridejo v mesto. Ornigova trditev je kratkomalo neumnost. Le pomislimo, da je na svetu 1560 milijonov ljudi, a Nemcev samih je samo 70 milijonov. Radi bi tudi videli le enega Slovenca, ki živi le od tega, da zna nemški. Resnica je

le, da živijo od svojih pridnih rok in bistre glave. Kako pa lahko postane samostojen človek brez nemščine, naj gre vprašat g. Ornig k Poljakom na Nemškem. O Avstriji niti ne govorimo, kajti tukaj se ne zahteva od nobenega obrtnika pri Čehih, Poljaki, Rusih, Italijanih, Hrvatih, Madžarih, Srbih itd. znanje drugega jezika. Kdor torej trdi, da obrtnik brez nemščine ne more samostojen postati, je ali strašno zabit, ali pa naravnost nesramno laže. Ornig naj si od tega dvojnega izbere za svojo trditev kar hoče, magari obojno: zabitost in laž.

Sv. Lovrenc v Slov. gor. (Razno.) Kako se naša mladina v sedanjem času ponemčuje in osramuje, kaže naj vam dragi čitatelji sledeči zgled:

Neko dekle je služilo par mesecev v Ptujju. Ko pride domov (njen oče ima trgovino) začne kar v ptujski nemščini mlatiti naslednje besede: »Bei K . . . imajo vse »aufgemacht« pri nas pa je vse »zugespert«. Resnične besede, a pa tudi žalostne. Slovenska dekleta, ne sramujte se jezika poštenih svojih mater, ne pačite ga!

Poglejmo drug slučaj!

K g. Fr. W. trtničarju je prišel nek kupec, Nemec in tudi zagrizen nasprotnik Slovencev. Med njima je prišlo do nekega razpora zaradi jezikov. In evo ga moža poštenjaka, ki je odločno zavrnil, da rajši proda Slovincu polovico ceneje kakor kakšnemu Nemcu. Posnemajmo našega rojaka, ki ni zatajil svoje narodnosti tudi pred kupcem ne!

Tukaj je umrl po dolgi mučni bolezni g. Janez Toplak, veleposestnik v Gaberniku. Bil je zelo ugleden mož in trdnega značaja. To priča tudi velikanski sprevod na pokopališče dne 27. oktobra t. l. Delal je tudi veliko za narod slovenski. Njegovi rodbini izrekamo sožalje, blagemu rajnemu želimo večni mir.

Gospodarske vesti.

Nova vinska postava ima sledeča določila:

§ 1.

Za promet z vinom, z moštom in z vinsko drozgo ostanejo poleg določil novega zakona še vedno veljavna zakonska določila glede prometa z živili.

§ 2.

Za vino je smatrati pijačo, ki nastane vsled kipeanja mošta, ki je iz zmečkanih svežih vinskih jagod. Pod določila tega zakona ne spadajo vina iz sadja, drugih jagod in iz sladur ter medica. Ravnotako so izvzete lekarniško prirejene pijače, ki jih najvišja zdravstvena oblast priznava za zdravilna vina (§ 2.),

§ 3.

Za ponarejanje vina ter mošta ni smatrati ali sploh niso kazniva naslednja dejanja:

- Vsa opravila umrlega kletarstva, všteti ona, ki naj naredo vino ali mošt trpežen, in sicer tudi tedaj, če se primeša majhna množina neškodljivih snovi, in če se ne pridene več, kakor 1% špirita. Tu se misli posebno na čiščenje vina z mehanskimi čistili, potem žveplanje, pokipevanje, posvečenje z ogljikovo kislino in razbarvanje z očiščnim lesnim ali kostnim ogljem.
- Mešanje vina z vinom ali z vinskim moštom.
- Zmanjšanje kisline s pomočjo čistega ogljikovokislega apna (mramorjevega praška).
- Zdravljenje obolelega vina z največ 1 g vinske kisline na 1 l ali z največ 5 g natrijevega bisulfita na 1 hl vina.

e) Barvanje vina s pomočjo tropin črnega grozdja ali s karamelom (praženim sladkorjem).

Vlada je upravičena po zaslišanju strokovnih zastopov dovoliti še druga kletarska opravila in dodatke k vinu ter določeno množino dodatkov izpremeniti, vendar mora take izpremembe prijaviti državnemu zboru.

§ 4.

Predstoječa določila § 3. tega zakona tudi veljajo za oslajena, za peneča in dišeča vina. — Pri izdelovanju sladkega desertnega vina je dovoljena poraba čistega navadnega sladkorja, rozin in sladkorja v taki množini, da izdelek končno nima več kakor 2½% alkohola v sebi. — Pri izdelovanju dišečih vin so vrhutega dovoljene primesi, ki delajo nameravani okus. — Za izdelovanje penečih vin so dovoljene tudi primesi, ki povzročajo primerno kislobo in dišavo, ki so pa drugače glasom § 6. prepovedane. Kdor hoče oslajena, peneča in dišeča vina izdelovati, mora to naznaniti politični oblasti prvestopnje (okrajnemu glavarstvu) in prostore, kjer ta vina izdeluje in prodaja, zaznamovati.

§ 5.

Primešavanje čistega navadnega sladkorja k vinu ali moštu, razen v slučajih § 4., se dovoli od slučaja do slučaja na podlagi nekolikovane prošnje posameznikom, celim občinam ali celim pokrajinam, kadar se pridela slab mošt. Tako dovoljenje izda okrajno glavarstvo posameznikom, celim občinam ali pokrajinam in deželna politična oblast več političnim okrajem naenkrat.

Kdor vinu ali moštu (izvzemši v slučajih § 4.) brez dovoljenja politične oblasti primešava sladkor ali prodaja oslajeno vino ali mošt in je vedel, da se je oslajenje vršilo brez dovoljenja, ta zapade kazni do 1000 K in zaporu do enega meseca.

§ 6.

Vsa druga dejanja so prepovedana po §§ 11. in 12. glede prometa z živili. Zlasti je smatrati za ponarejanje vina, v kolikor § 3. in 4. tega zakona izrecno ne dovoljujeta izjeme, primešavanje naslednjih snovi: Sušenega sadja (rozin), fig, rožičev, rastlin in rastlinskih delov, ki vsebujejo sladkor, ali izvlečkov iz njih, umetnih sladkih snovi, kakor saharina, dulcina itd., glicerina, škrobne sladkorja, nečistega špirita, tamarind in izdelkov vsake vrste iz tamarind, sadnega vina in sadnega mošta, gume in snovi, ki povečajo ekstrakt, dišečih snovi, esence, ostankov od izdelovanja konjaka, barvil, kislin, kisljih snovi, raztopnega galuna, soli, barijevih, stroncijevih in magnezijevih spojin, mavca, borove kisline, boraksa, salicilne kisline, formaldehida, raztopnih spojin fluorja in sploh zmesi, ki vsebujejo katero teh snovi.

§ 7.

Za goljufivo označenje v zmislu §§ 11. in 12. zakona o živilih je zlasti smatrati:

1. Imenovati vino ali mošt, ki je bil oslajen s sladkorjem, za »naravno« ali »izvirno« vino ali mošt; tudi je prepovedano kako imenovanje, ki bi utegnilo zbuditi mnenje, da se ni izvršil kak dodatek. To velja vrhutega tudi za sladka dezertna vina v slučaju, če so se naredila iz suhega grozdja ali če se je porabilo več kakor 1% špirita.

2. Imenovati vino dišeče ali začinjeno, če ga za takega ni spoznati.

§ 8.

Prepovedano je delati za prodaj, v prodaj ponujati in prodajati:

1. vinu podobne ali z vinom mešane pijače, razen v 2. § imenovanih;

2. zmesi, ki so zbog svoje sestave namenjene za izdelovanje vinu podobnih pijač ali pijač, ki so z vinom pomešane.

Kdor to prepoved prelomi, zakrivi prestopok, ki se kaznuje po § 10. zakona o živilih.

Z vinom pomešane pijače v zmyslu zakona so:

- a) petijot, t. j. pijača, ki se naredi s kipenjem ali z izluženjem pokipelih ali nepokipelih grozdnih tropin z vodo, brez dodatka ali s kakim drugim dodatkom;
- b) razmnoženo vino t. j. pijača iz vinskega mošta ali vina, ki se mu je dodala voda brez dodatka ali s kakim drugim dodatkom;
- c) drožno vino, t. j. iz vinskih drož z vodo narejena pijača brez dodatka ali s kakim drugim dodatkom;
- d) zmesi iz vina in pijač, ki imajo vino v sebi, s sadnim moštom, z jagodnim vinom, z medico ali s tekočinami, ki so vinu podobne.

§ 9.

Napravljanje petijota za dom (za obitelj, posle in uslužbenca) je dovoljeno, če se naznanijo pristojnemu županstvu in se naznanijo množina.

Posode, kjer se petijot dela in hrani, morajo imeti napis, ki izključuje vsak dvom, kaj je v njih. Podrobnosti glede tega se določijo z izvršilno naredbo k temu zakonu.

§ 10.

Vsakdo, ki ima vinsko klet, hram ali druge prostore, kjer se izdeluje vino v svrhu prodaje, mora imeti v teh prostorih na vidnem mestu obešen razločen ponatis §§ 2. do 14. tega zakona.

§ 11.

Kdor krši določila zadnjega odstavka 4. § in določila §§ 9. in 10. ter izdane izvršilne naredbe glede 9. § tega zakona, ga mora kaznovati politična oblast prve stopnje z denarno globo do 200 K ali z zapornico do 14 dni.

§ 12.

K shrambam, kamor imajo pravico priti po določilih 3. § zakona o živilih nadzorovalne osebe v svrhu uradnega postopanja, oziroma kjer je po 4. § zakona o živilih vršiti nadziranje, spadajo vse kleti in drugi prostori, ki se rabijo za napravlanje, hranjenje in prodajo vina ter vinskega mošta.

Nadziralne osebe imajo pravico priti v te prostore v svrhu izvrševanja tega zakona podnevu, pa tudi ponoči, če se upravičeno lahko misli, da se tudi ponoči dela.

§ 13.

V svrhu izvrševanja in nadziranja predpisov tega zakona je kleti in shrambe tistih oseb (vinščakov, vinotržcev, gostilničarjev itd.), ki se pečajo z vinsko kupčijo, tuintam uradno pregledati.

Za izvrševanje tega nadziranja je imenovati posebno strokovno naobražene, zaprisežene državne kletarske nadzornike, in sicer po priporočilu dotičnega deželnega zbora. V vsaki deželi je nastaviti enega takega kletarskega nadzornika, po potrebi tudi več, ali pa se more za več dežel skupaj tak nadzornik nastaviti. Kletarski nadzorniki so podrejeni deželni politični oblasti in kot najvišji stopnji kmetijskemu ministrstvu.

Kletarski nadzorniki so s prisego zavezani tajno obdržati razmere obrata in kupčije in smejo naznaniti le nezakonnosti; zlasti ne smejo nikomur izdati tistih uredeb, načinov izdelovanja in posebnosti, ki jih vinščak ali podjetnik tajne imenuje.

Glede nadziranja in pravic kletarskih nadzornikov veljajo tozadevna določila zakona o živilih.

§ 14.

Določila tega zakona glede vina in vinskega mošta veljajo tudi za vinsko drozgo.

§ 15.

Ta zakon stopi tri mesece po njegovi objavi v veljavo.

Istočasno je razveljaven zakon z dne 21. junija l. 1880., drž. zak. št. 120., ki se tiče izdelovanja in prodaje vinu podobnih pijač.

§ 16.

Zvršitev tega zakona je poverjena kmetijskemu, trgovskemu, pravosodnemu in ministrstvu za notranje zadeve.

Prinašamo prestavo postave po »Kmetovalcu«. V prihodnjih številkah jo bomo obširnejše razjasnili.

Razne vesti.

Papež Pij X. je lahko obolel. Prehladil se je na sprehodu po obsežnih vatikanskih vrtih. Posebne nevarnosti ni.

Reke so zamrznile nenadoma vsled hude zime na Ruskem. Mnogo parobrodov in lesnih splavov tiči v ledu. Škoda je velika.

Divje zveri v Indiji so raztrgale v letu 1906 po uradnih poročilih 2084 ljudi. Vsled kačjega pika pa je umrlo v letu 1906 22.854 ljudi. V Indiji je namreč izredno veliko strupenih kač.

Dolgo življenje. V Dalmaciji je umrla te dni 102 leti stara žena Marija Marinkovič. Sploh je v Dalmaciji mnogo ljudi, ki dosežejo vsled zdravega podnebja, zmernega življenja in ne prevelikega trpljenja starost nad 90 let.

V Macedoniji na Turškem že leta in leta ni miru nezmožna je turška vlada, da bi naredila red in mir, nezmožni pa so tudi žandarji, ki so v Macedoniji na zahtevo velikih držav. Narodi Bulgari, Srbi, Turki, in Grki ter Rumuni se zavratno in očito preganjajo in morijo. Pred enim tednom so spet umorili kar nad 20 ljudi. — Macedonija je približno štirikrat tako velika kakor Štajersko, prebivalcev pa ima nad 2 milijona.

Od 1.—30. sept. je bilo po uradnih turških poročilih ubitih v Macedoniji 147 oseb, 47 pa ranjenih. Seveda jih je v resnici več.

Cigarete kaditi je prepovedano — na Kitajskem. Kitajska cesarica se je udeležila predavanja nekega zdravnika, ki je dokazal škodljivost cigaret. Zdravnikova izvajanja so jo tako prepričala, da je takoj izdala za vso deželo prepoved kajenja cigaret. Tudi na dvoru ne bodo več kadili, kajti cesarica se je izjavila, da bo celo dragocene cigarete, ki jih dobiva v dar, dala pometati v vodo. Gotovo pa bodo sedaj Kitajci skrivaj še več kadili.

V Gorici so demonstrirali dijaki tamošnje realke proti profesorju računstva in profesorju nemščine, ki oba hudo stiskata dijake, često po nepotrebem. Profesorja sta Nemca iz Tirolskega. Najbolje bi bilo, ako čim prej tudi uvedejo na Goriškem v gimnazijah in realkah slovenski in laški pouk, kakor odgovarja to potrebam goriških Slovencev in Italijanov. Upamo, da se naši poslanci sporazumno z lakšimi pobotaja ter dosežejo pri vladi naše pravice!

Novost. Neki hrvatski ekonom je prišel na misel, delati kolje za gorice iz betona ali cementa. Debela železna žica se vdela v beton in kol je gotov. Ta kol ne strohni, vprašanje je le, če se ne skrha. Gotovo bo se iznajdba hitro razširila, ako je dobra, saj je les za kolje davno za vinogradnike predrag, posebno za revne.

Želod je imenitna hrana za prešiče. V jeseni svinje kar divjajo od jednega hrasta do drugegega ter iščejo želod. Ako ima kdo mnogo hrastja, lahko uspešno z njim krmi svinje, ker je zelo redilen. Iz želoda delajo tudi s tem, da ga žgejo, želodovo kavo, katero pripočajo slabotnim ljudem in otrokom.

Listek.

Pavluša.

Na Ptujskem polju zapisala I. Recel in L. P.

12.

Niti pol leta ni služil Pavluša in že je bil spet doma pri materi. Pripovedoval je, kako se je naučil vsakega dela in vsake umetnosti.

Mati je imela lepo telico. To telico je hotel Pavluša naučiti svoje umetnosti. V jaslih postavi pred njo veliko knjigo in ji priveže glavo zelo na kratko, da ni mogla pogledati nikamor na stran. Jest ji pa ji ni dal nič in pustil dva dni popolnoma na miru. Tretji dan gre gledat v hlev, kaj neki telica počenja s knjigo, ali že zna brati ali ne. Ko zasliši telica škripanje duri zamuka prav zamolklo s slabim izstradanim glasom, Pavluša pa hiti takoj k materi rekoč:

»Mati, naša telica pa že zna čitati, čeravno se komaj tri dni uči. Tri dni še jo pustim, potem pa bo znala vse«.

Mati ne reko ničesar in Pavluša ji ne da spet tri dni nič v jasli. Ko je prišel šesti dan spet gledat, ležala je telica raztegnjena pri jaslih. Zdaj še le so zvedeli mati, kako je poučeval telico in spet je bilo tarnanje okoli hleva, da bi se jih lahko usmilil kamen na cesti.

»Joj joj kaj bo spet zdaj, ko si nama zapravil vse drugo in nama umoril še to zadnje živinče, ki sva ga imela!«

»Mati, potolažite se, to meso bom še drago pradal.«

Nato razkosa telico na majhne kose, naloži meso na vozek in ga pelje v daljno glavno mesto kraljestva. Tam vlačí svoj vozek po ulicah in vpíje na ves glas

»He ljudje! kupite, kupite! kdo kupi študirano meso? Prav dober kup, na pol zastonj!«

»Dolgo se ni hotel nihče zmeniti za njegovo meso, ljudje so se mu samo smejali.

V mestu je živel kralj, ki je imel edino hčer. Ta hči pa je bila tako resnega lica, da se ni nikdar k nobeni reči nasmejala. Kralj je bil zaradi tega zelo žalosten in je dal po mestu naznaniti, da dobi tisti 25 graščin, ki bi pripravil njegovo hčer do smeha. Mnogi ljudje in šaljivci so hodili poskušat srečo, toda nobenemu se ni posrečilo.

Nekega dne je slonela ravno kraljičina pri oknu in gledalo na živo ulico. Čudila se je, kaj se tako zbirajo ljudje pred gradom. Kar je zagledala na sredini med ljudmi Pavluša, ki je ponujal na ves glas svoje študirano meso. Kraljičina je slišala njegovo vpitje in smešno ponujanje. Nikoli še ni videla nič takega. Vse skupaj jo je tako prijelo, da se je nasmejala na ves glas. Takoj so hiteli stražarji in priče, ki so morali čuvati in paziti na kraljičino, na ulico po Pavluša, kjer so mu naznanili, kaka sreča ga je doletela. Moral je ž njimi iti v grad pred kralja.

Ko so stražarji spoznali, da Pavluša ni pri pravi pameti, so hoteli takoj porabiti lepo priložnost in ga ogoljufati za kraljevski dar. Prvi stražnik ga je pregovoril, da mu je obljubil četrtno daru, ki bo ga dobil »E, saj mi ostanejo še tri četrtnine« je menil Pavluša in mu obljubil.

Ko pride do druge straže, zahtevala je tudi ta četrtno, drugače ga ni hotela spustiti naprej.

»Saj dobiš. Meni še potem vedno ostane polovica«, se odreže Pavluša.

Stanje hranilnih vlog:
nad 23 milijonov kron.

Rezervni zaklad:
800.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v lastni hiši v Prešernovih ulicah števil. 3

poprej na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopodne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4⁰/₁₀₀ ter pripisuje nedvignjene obresti vsacega polleta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštnih hranilnic.

Posoja se na zemljišča po 4³/₄⁰/₁₀₀ na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5⁰/₁₀₀ izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62¹/₂ leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred n. pr. v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6⁰/₁₀₀ izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

Posoja tudi na menice in na vrednostne papirje.

Kalijeve sol in kajnit

so neobhodno potrebna umetna gnojila in kdor gnoji z žlindro, mora gnojiti tudi s kalijevo soljo ali kajnitom.

Prodaja pri

P. Majdič-u
trgovina z železnino „Merkur“
Celje.

Pri celih vagonih posebno nizke cene. Poučni spisi zastonj.

Trgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem ZVEZNA TRGOVINA

Celje, Rotovška ulica št. 2.

priporoča

kancelijski, konceptni, pismeni, dokumentni, ministrski, ovitni in barvani papir.

Svinčnike, kamenčke, peresa, tablice, peresnike, gobice, radirke in črnilo.

Trgovske knjige v vseh velikostih, črtane z eno ali dvema kolonama, v papir, platno, gradl, ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin za občinske urade, krajne šolske svete, učiteljstvo, župnijske urade, okrajne zastope, užitniške zastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Lastna zaloga šolskih zvezkov in risank.

Papirnate vreče vseh velikosti po originalnih tovarniških cenah.

Stambilje pečatniki, vignete, (Siegelmarken) za urade in privatnike izvršujejo se v najkrajšem času.

Dopisnice umetne, pokrajinske in s cveticami od najpriprostejše do najfinejše izpeljave.

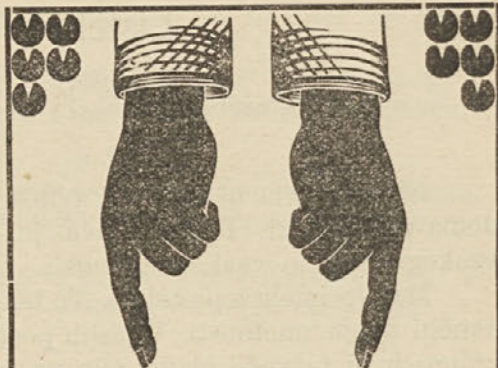
Albumi za slike, dopisnice in poezije.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebščine so brezplačno na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo izjemne cene.

Priznano dobro blago. Solidna in točna postrežba

Zanesljivo najboljšo in najcenejšo umetno gnojilo, ki vsebuje fosforovo kislino, je

Tomaževa žlindra

iz Tomasovih tovarov, Berlin.

Glavni zastopnik za Spodnje Štajersko trgovina z železnino „Merkur“

P. Majdič, Celje.

Pozor
na znamko
„Zvezda“.

Ceniki in
poučni spisi
zastonj.

F. PAMM, Krakovo,

Zielonove ulice 3.

Razpožilja na zahtevo brezplačno in poštne prosto bogato ilustr. cenike o urah, zlatnimi, srebrnimi, orodju in godalih.

Najnovejša iznajdba i

Velik požar

se zamore lahko in naglo pogasiti samo s

**Smekalovimi
brizgalnicami**

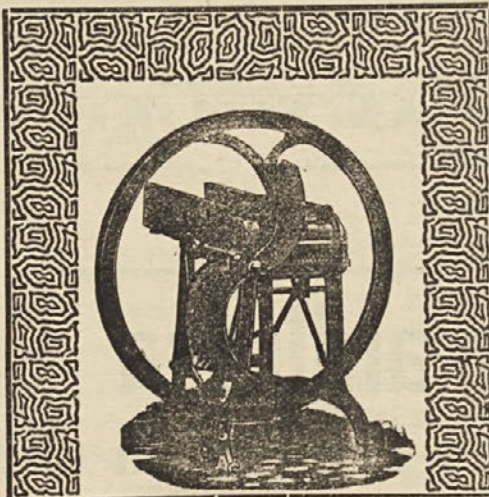
s 40% delavske sile pomanjšanim ravnotežjem nove sestave, koje od desne in leve strani vlečejo in mečejo vodo. — V vsakem položaju delujoče kretanje brizgalnic nepotrebno.

R. A. Smekal
Zagreb

Skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, čelad, pasov, sekiric in gospodarskih strojev ter motor-mlinov.

Izdelujem najmodernejše vse sokolske oprave.

Obročno odplačivanje. 140 odlikovanj.

: Slamoreznice :

kakor druge poljedeljske stroje najboljše kakovosti priporoča trgovina z železnino „Merkur“

P. Majdič, Celje.

Peči za šole, za kurjavo z žaganjem, razne šteditnike, vodovodne cevi in naprave, nepremočljive vozne in komatne plahte.

— Umetna gnojila! —

Postavno zavarovano.

Edin pristi balzam
lekarna „Angela varha“
A. THIERRY
v Pregradi pri Rogaški Slatini.

Vsako ponarejanje kaznivo

Edino pristen je

THIERRYJEV BALZAM

z zeleno varstveno znamko z nuno, 12 majhnih ali 6 dvojnatih steklenic ali velika specialna steklenica s patentnim zaklopom K 5'—

Thierryjevo centifolijsko mazilo

za vse, še tako stare rane, vnetja, poškodbe itd. 2 lončka K 3-60. Pošilja se samo po povzetju ali denar naprej.

Te dve domači zdravili ste kot najboljši splošno znani in staroslavni.

Naslavlja naj se na

lekarnarja A. Thierry v Pregradi pri Rogatski Slatini.

Zaloge po skoro vseh lekarnah. Knjižice s tisoč izvirnih zdravilnih pism zastonj in poštne ne prosto.

Priporočajte,

naročajte

in širite

„Novi Slov. Štajerc“!